

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 30 marca 2023 r.

w sprawie ustawy o aplikacji mObywatel

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 9 marca 2023 r. ustawy o aplikacji mObywatel, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 3 w ust. 1 w pkt 1 w lit. d w tiret pierwszym wyraz „ , lub” zastępuje się wyrazem „ , albo”;
- 2) w art. 7 w ust. 1:
 - a) w pkt 1 we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „ , o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191)”;
 - b) w pkt 2 skreśla się wyrazy „ , o którym mowa w art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych”;
- 3) w art. 7 w ust. 3, w art. 14 w ust. 3, w art. 20 w ust. 3 w pkt 1, w art. 47 i w art. 50 wyraz „lub” zastępuje się wyrazem „albo”;
- 4) w art. 8 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku niedokonania aktualizacji danych w trakcie pierwszego użycia aplikacji mObywatel po otrzymaniu informacji o potrzebie aktualizacji:

 - 1) dokument mObywatel,
 - 2) certyfikat podstawowy, jeżeli aktualizacja dotyczy danych w nim zawartych – jest automatycznie unieważniany.”;
- 5) w art. 16 w ust. 6 w pkt 3 wyraz „ , jednostki” zastępuje się wyrazami „oraz jednostki”;

- 6) w art. 19 w ust. 1 w pkt 5 wyraz „albo” zastępuje się wyrazami „oraz systemami teleinformatycznymi”;
- 7) w art. 24 w pkt 2, w art. 11b w ust. 1 wyrazy „zwaną dalej „mLegitymacją”” zastępuje się wyrazami „jako „mLegitymację””;
- 8) w art. 24 w pkt 2, w art. 11c w ust. 8 wyraz „lub” zastępuje się wyrazem „albo”;
- 9) w art. 24 w pkt 2, w art. 11c w ust. 11 wyraz „lub” zastępuje się wyrazem „i”;
- 10) w art. 25, w ust. 1d wyrazy „zwaną dalej „mLegitymacją szkolną”” zastępuje się wyrazami „jako „mLegitymację szkolną””;
- 11) dodaje się art. 26a w brzmieniu:

„Art. 26a. W ustawie z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2022 r. poz. 1339) w art. 45 po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Legitymację poselską i legitymację senatorską wydaje się w postaci karty wykonanej z tworzywa sztucznego.

1b. Legitymacja poselska i legitymacja senatorska mogą być dodatkowo udostępniane w postaci dokumentu mobilnego, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia ... o aplikacji mObywatel (Dz. U. poz. ...).”;
- 12) skreśla się art. 27;
- 13) w art. 30 w pkt 6 w lit. a, w ust. 1 w pkt 1 „papierowej lub” zastępuje się wyrazami „papierowej albo”;
- 14) w art. 31 w pkt 1, w art. 6ca w ust. 2:
 - a) we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazie „niepełnosprawności” dodaje się

wyrazy „w postaci”,

b) w pkt 1 i 2 skreśla się wyrazy „w postaci”;

- 15) w art. 31 w pkt 1, w art. 6ca w ust. 2 w pkt 2 wyrazy „zwana dalej „mLegitymacją ON”” zastępuje się wyrazami „jako „mLegitymacja ON””;
- 16) w art. 31 w pkt 1, w art. 6ca w ust. 2 w pkt 2 wyrazy „art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o aplikacji mObywatel” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 4 tej ustawy”;
- 17) w art. 31 w pkt 2, w art. 6cc w ust. 1 w pkt 2 skreśla się wyraz „technicznego”;
- 18) w art. 31 w pkt 2, w art. 6cc w ust. 4 skreśla się wyrazy „, o której mowa w ust. 2”;
- 19) w art. 31 w pkt 2, w art. 6cc w ust. 5 wyrazy „ust. 1 pkt 2 lub ust. 3” zastępuje się wyrazami „ust. 1 pkt 2 albo ust. 3” oraz wyrazy „tradycyjnej lub nowej” zastępuje się wyrazami „tradycyjnej albo nowej”;
- 20) w art. 31 w pkt 2, w art. 6cc w ust. 5 skreśla się wyraz „aktualnie”;
- 21) w art. 36:
- a) przed pkt 1 dodaje się pkt ... w brzmieniu:
„...) w art. 12j uchyla się pkt 5;”;
- b) w pkt 1:
- przed lit. a dodaje się lit. ... i ... w brzmieniu:
„...) ust. 2 otrzymuje brzmienie :
- „2. Wniosek o wydanie dowodu osobistego składa się osobiście w siedzibie organu dowolnej gminy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- ...) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Wnioskodawca może złożyć wniosek o wydanie dowodu osobistego, niezawierający odwzorowania własnoręcznego podpisu oraz

odcisków palców, przy użyciu usługi elektronicznej, udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w:

- 1) systemie teleinformatycznym, po uwierzytelnieniu w sposób, o którym mowa w art. 20a ust. 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, albo
- 2) aplikacji mObywatel, w rozumieniu ustawy z dnia ... o aplikacji mObywatel (Dz. U. poz. ...), po uwierzytelnieniu z wykorzystaniem certyfikatu podstawowego, o którym mowa w art. 2 pkt 2 tej ustawy.”,”

– lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 oraz art. 26 ust. 1, wniosek o wydanie dowodu osobistego składa się na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej wypełnionym przez organ gminy na podstawie danych podanych przez wnioskodawcę i danych pobranych z rejestru PESEL, podpisanym przez wnioskodawcę za pomocą urządzenia umożliwiającego złożenie i odwzorowanie podpisu własnoręcznego.”,”

– w lit. b w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „ust. 3a–3e” zastępuje się wyrazami „ust. 3a–3f” oraz dodaje się ust. 3f w brzmieniu:

„3f. W przypadku, o którym mowa w ust. 2a, z wyłączeniem wniosku o wydanie dowodu osobistego dla osoby do 12. roku życia, osoba ubiegająca się o wydanie dowodu osobistego jest obowiązana w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku zgłosić się do organu gminy, w której złożyła wniosek, w celu złożenia i odwzorowania podpisu własnoręcznego w sposób, o którym mowa w ust. 3. W przypadku wniosku o wydanie dowodu osobistego dla osoby nieposiadającej zdolności do czynności prawnych lub posiadającej ograniczoną zdolność do czynności prawnych wraz z osobą ubiegającą się o wydanie dowodu osobistego jest obowiązany zgłosić się wnioskodawca i złożyć podpis w sposób, o którym mowa w ust. 3. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, wniosek pozostawia się bez rozpoznania.”,

– dodaje się lit. c w brzmieniu:

„c) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. W przypadku złożenia wniosku, w sposób o którym mowa w ust. 2a, termin, o którym mowa w ust. 4, jest liczony od dnia zgłoszenia się wnioskodawcy do organu gminy, o którym mowa w ust. 3f, z wyłączeniem wniosku o wydanie dowodu osobistego dla osoby do 12. roku życia, dla którego termin jest liczony od dnia złożenia wniosku.”;

c) dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) w art. 26 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku gdy złożenie wniosku o wydanie dowodu osobistego w trybie określonym w ust. 1 okaże się nieuzasadnione, odmawia się przyjęcia wniosku w miejscu wskazanym przez wnioskodawcę oraz poucza się go o konieczności złożenia wniosku w trybie, o którym mowa w art. 24 ust. 2.”;

d) w pkt 2, pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) podpis wnioskodawcy złożony w sposób, o którym mowa w art. 24 ust. 3, albo adnotację pracownika organu gminy o przyczynie braku podpisu, a w przypadku wniosku składanego w sposób, o którym mowa w art. 24 ust. 2a – kwalifikowany podpis elektroniczny, podpis zaufany albo podpis osobisty i podpis złożony w sposób, o którym mowa w art. 24 ust. 3, jeżeli jest wymagany”;

e) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) w art. 54:

a) uchyla się pkt 4,

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) szczegółowe wymogi dotyczące załączników do wniosku składanego w sposób, o którym mowa w art. 24 ust. 2a”;

c) uchyla się pkt 9 i 12”;

f) dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) w art. 63:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organ gminy, na wniosek zainteresowanej osoby, złożony na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, podpisany

kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, podpisem osobistym albo w sposób, o którym mowa w art. 24 ust. 3, wydaje zaświadczenie zawierające pełny odpis danych, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 1, 2, 2b–4a, 7 i 8, dotyczących tej osoby, przetwarzanych przez ten organ w Rejestrze Dowodów Osobistych.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku braku możliwości złożenia podpisu w sposób, o którym mowa w art. 24 ust. 3, podpis składa się na wydruku wniosku, o którym mowa w ust. 1.”;

22) w art. 36 w pkt 1 w lit. b:

a) w ust. 3d wyrazy „wniosku, o którym mowa w ust. 3” zastępuje się wyrazami „wniosku o wydanie dowodu osobistego”,

b) w ust. 3e po wyrazie „wniosek” dodaje się wyrazy „o wydanie dowodu osobistego”;

23) w art. 36 w pkt 4 w lit. b, w ust. 3 skreśla się wyrazy „, o którym mowa w ust. 1”;

24) w art. 38 w pkt 3, w art. 10e wyrazy „ust. 2 i 4” zastępuje się wyrazami „ust. 2, ust. 3 pkt 2 i ust. 4”;

25) w art. 38 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) w art. 17 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Karta rowerowa może być udostępniana w postaci dokumentu mobilnego, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia ... o aplikacji mObywatel (Dz. U. poz. ...).”;

26) w art. 40 w pkt 1, w ust. 1a wyraz „lub” zastępuje się wyrazem „albo”;

27) w art. 40 w pkt 1, w ust. 1a wyrazy „art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o aplikacji mObywatel” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 2 tej ustawy”;

- 28) w art. 42 w pkt 2, w ust. 1e wyrazy „art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o aplikacji mObywatel” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 4 tej ustawy”;
- 29) w art. 48 w pkt 2, w ust. 6 w pkt 1 wyrazy „art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o aplikacji mObywatel” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 2 tej ustawy”;
- 30) w art. 49 w pkt 2, w ust. 3c wyrazy „ust. 2 pkt 1–7, 9 i 10” zastępuje się wyrazami „ust. 2 pkt 1–7 i 9”;
- 31) w art. 51 w pkt 4:
- a) art. 113c otrzymuje brzmienie:
- „Art. 113c. Obywatelowi Ukrainy będącemu użytkownikiem aplikacji mObywatel, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, któremu wydano certyfikat, o którym mowa w art. 10 ust. 3, mLegitymację, o której mowa w art. 11b ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, wydaje się po uwierzytelnieniu przy użyciu tego certyfikatu.”;
- b) w art. 113d w ust. 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
- „Obywatelowi Ukrainy będącemu użytkownikiem aplikacji mObywatel, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, któremu wydano certyfikat, o którym mowa w art. 10 ust. 3, dokument, o którym mowa w:”;
- 32) w art. 55 w pkt 1 przed lit. a dodaje się lit. ... w brzmieniu:
- „...) w ust. 3 w pkt 1 w lit. c skreśla się średnik i dodaje się część wspólną w brzmieniu:
- „– a w przypadku gdy decyzja, o której mowa w lit. a, nie została wydana, oświadcza, że posiada grunty podlegające podatkowi rolnemu i podaje numer identyfikacyjny nadany mu w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;”;

- 33) w art. 60, w art. 61, w art. 62, w art. 65 w pkt 2 i w art. 66 skreśla się wyraz „publicznych” oraz w art. 64 skreśla się wyraz „publicznej”;
- 34) w art. 67 wyrazy „niniejszej ustawy” zastępuje się wyrazami „art. 38”;
- 35) w art. 67 wyrazy „na podstawie dotychczasowych przepisów” zastępuje się wyrazami „w granicach określonych w art. 20 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 38, w brzmieniu dotychczasowym”;
- 36) w art. 68 w ust. 2 wyrazy „przepisów art. 14 pkt 33 i 34, art. 35a i art. 93 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 39, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą” zastępuje się wyrazami „art. 39 pkt 1, 3 i 4”;
- 37) w art. 74 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat określający dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających świadczenie usług określonych w:
1) art. 24 ust. 2a pkt 1, ust. 3 i ust. 3a–3f, art. 28 pkt 11 i 11a, art. 31 ust. 2 pkt 8 i 9 oraz ust. 3 i art. 54 pkt 6,
2) art. 24 ust. 2a pkt 2,
3) art. 32b w ust. 1 pkt 3 i ust. 1a,
4) art. 47 ust. 1 i art. 63 ust. 1 i 1a,
5) art. 48a ust. 3 i ust. 4 pkt 2
– ustawy zmienianej w art. 36, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”;
- 38) dodaje się art. 78a w brzmieniu:
„Art. 78a. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw

oświaty i wychowania ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat określający dzień wdrożenia rozwiązań technicznych umożliwiających świadczenie usługi określonej w art. 17 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 38.

2. Komunikat ogłasza się w terminie co najmniej 14 dni przed dniem wdrożenia rozwiązań technicznych określonym w tym komunikacie.”;

39) w art. 82:

a) w pkt 2 wyrazy „i art. 50” zastępuje się wyrazami „, , art. 50, art. 67 i art. 71”,

b) w pkt 3 wyrazy „i art. 51 pkt 4 w zakresie art. 113c” zastępuje się wyrazami „, , art. 51 pkt 4 w zakresie art. 113c, i art. 60–66”;

40) w art. 82 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) art. 38 pkt 3a, który wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 78a ust. 1;”;

41) w art. 82 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) art. 36 pkt ...–2 i 4–9, który wchodzi w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 74 ust. 1;”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 30 marca 2023 r. Senat rozpatrzył ustawę o aplikacji mObywatel i uchwalił do niej 41 poprawek.

Merytoryczne zmiany zaproponowano w poprawkach nr 11, 12, 21, 25, 32, 37, 38, 40 i 41. Korekty zaproponowane w pozostałych poprawkach mają charakter techniczno-legislacyjny oraz redakcyjny.

Poprawka nr 11 dodaje do ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora przepisy umożliwiające udostępnianie legitymacji poselskiej i legitymacji senatorskiej w postaci dokumentu mobilnego. Poprawka uwzględnia, że od dnia 9 stycznia 2023 r. na podstawie porozumienia nr 1701/DTC/22 z dnia 3 listopada 2022 r. zawartego między Ministrem Cyfryzacji a Kancelarią Sejmu funkcjonuje już usługa „mLegitymacja poselska”.

Poprawka nr 12 skreśla dodany poprawką zgłoszoną w drugim czytaniu projektu ustawy przepis zmieniający ustawę o Radzie Ministrów (art. 27). Senat nie znalazł uzasadnienia merytorycznego (aksjologicznego i prakseologicznego) dla zmiany przewidującej, że minister wykonuje swoje zadania przy pomocy sekretarzy, a nie jednego sekretarza. Podczas prac nad ustawą w Senacie nie padły argumenty uzasadniające tę zmianę. Uchwalając poprawkę nr 12 zwracano także uwagę, że zmiana ustawy o Radzie Ministrów nie była objęta pierwotnym przedłożeniem. Stanowi ona „nowość normatywną”, wychodzącą poza przedmiot i cel projektu ustawy. Zmiana w ustawie o Radzie Ministrów nie ma bowiem nic wspólnego z aplikacją mObywatel.

Celem poprawki nr 21 jest ograniczenie liczby czynności urzędowych w ramach wnioskowania o wydanie dowodu osobistego. Zgodnie z proponowanymi przepisami wniosek o wydanie dowodu osobistego będzie można złożyć z wykorzystaniem usługi elektronicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w systemie teleinformatycznym albo w aplikacji mObywatel. Skorzystanie z usługi będzie wymagało uwierzytelnienia wnioskodawcy. Wniosek o wydanie dowodu osobistego składany z wykorzystaniem usługi online będzie musiał być opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. W przypadku osób ubiegających się o wydanie dowodu osobistego, które nie ukończyły 12. roku życia, nie będą wymagane dodatkowe czynności. Natomiast w przypadku osób ubiegających się o wydanie

dowodu osobistego, które ukończyły 12. rok życia, konieczne będzie dodatkowo zgłoszenie się do urzędu gminy w celu złożenia i odwzorowania podpisu własnoręcznego oraz pobrania odcisków palców. Osoba, która ukończyła 12. rok życia, ale nie osiągnęła pełnoletności (nie posiada pełnej zdolności do czynności prawnych), będzie musiała zgłosić się do urzędu gminy wraz z rodzicem (opiekunem prawnym), który złożył wniosek o wydanie dowodu osobistego dla takiej osoby. Następstwem zmian proponowanych w poprawce nr 21 są poprawki nr 37 i 41.

W ocenie Senatu, ustawa o aplikacji mObywatel w ramach zmian dokonywanych w ustawie o kierujących pojazdami powinna przewidzieć również usługę „mKarta rowerowa”. Usługa ta powinna być powiązana funkcjonalnie z usługą „mLegitymacja szkolna”. W tym celu uchwalono poprawki nr 25, 38 i 40.

W poprawce nr 32 Senat proponuje rozszerzenie zakresu zmian dokonywanych w zakresie art. 9 ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (art. 55). Uchwalona poprawka umożliwi skorzystanie ze zwiększonego limitu energii elektrycznej z zamrożoną ceną producentom rolnym posiadającym użytki rolne zwolnione z podatku rolnego. Tym samym proponuje się wyeliminowanie luki w specustawie, skutkującej nierównym traktowaniem przez ustawodawcę poszczególnych producentów rolnych. Fakt opłacania podatku rolnego bądź zwolnienia od tego podatku nie może być – w ocenie Senatu – kryterium różnicującym prawo do zwiększonego limitu energii z zamrożoną ceną.

Poprawki nr 1, 3, 8, 13, 19 i 26 porządkują spójniki alternatywy. W zmienianych poprawkami przepisach posłużono się spójnikiem alternatywy łącznej zamiast spójnikiem alternatywy rozłącznej.

Mając na uwadze, że w art. 4 ust. 5 rozpatrzonej ustawy, mówiąc o rejestrze PESEL, ustawodawca nie odsyła do art. 6 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności oraz fakt, że nie ma innego rejestru PESEL niż przewidziany w tej ustawie, przyjęto poprawkę nr 2. Konsekwentnie dokonano również zmiany w art. 7 ust. 1 pkt 2.

Poprawka nr 4 ma charakter redakcyjno-techniczny. Zapewnia ona przepisowi art. 8 ust. 3 należyłą komunikatywność.

Poprawka nr 5 dodaje do art. 16 ust. 6 pkt 3 brakujący spójnik.

Poprawka nr 6 zmierza do zapewnienia konsekwencji terminologicznej w obrębie przepisu określającego zadania ministra właściwego spraw informatyzacji. Terminologia użyta w art. 19 ust. 1 pkt 3 i 5, w związku z tym, że przepisy te odnoszą się do tych samych systemów teleinformatycznych, powinna być identyczna.

W dodawanym do ustawy – Karta Nauczyciela art. 11b ust. 1 pojęcie „mLegitymacja” zostało wprowadzone z wykorzystaniem techniki właściwej dla skrótów (§ 154 ust. 3 Zasad techniki prawodawczej, zwanych dalej „ZTP”). Zabieg taki broniłby się legislacyjnie, gdyby pojęcie „mLegitymacja” używane byłoby wyłącznie w ustawie – Karta Nauczyciela. Skrót jest środkiem techniki prawodawczej, którego skutek jest ograniczony. Pojęciem w postaci skróconej można posługiwać się wyłącznie w akcie, na potrzeby którego skrót został wprowadzony. W związku z tym, że pojęcia „mLegitymacja” użyto (w znaczeniu przewidzianym w dodawanym art. 11b) również w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. m dodawanym do ustawy o systemie informacji oświatowej, w art. 113c dodawanym do ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz w art. 64 i art. 65 rozpatrzonej ustawy, przyjęto poprawkę nr 7. Analogiczne zastrzeżenie należy odnieść do ust. 1d dodawanego do art. 11 ustawy o systemie oświaty, przy czym w przypadku skrótów wprowadzonego tym przepisem dodatkowo naruszono § 154 ust. 1 ZTP. Określenie w postaci skróconej zostało bowiem użyte w innym przepisie ustawy, na potrzeby której skrót został wprowadzony, tylko jeden raz (poprawka nr 10). Podobnej korekty należy dokonać także w odniesieniu do nowelizowanego art. 6ca ust. 2 pkt 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (poprawka nr 15).

Zdaniem Senatu, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określając wzór legitymacji nauczyciela, wydawanej w postaci karty, powinien uwzględnić konieczność zabezpieczenia legitymacji zarówno przed jej przerobieniem, jak i podrobieniem, a nie alternatywnie przed jednym z tych zagrożeń (poprawka nr 9).

Mając na uwadze wynikające z § 56 ZTP i dobrej praktyki legislacyjnej¹⁾ dyrektywy formułowania przepisów zawierających wyliczenie, Senat uznał za uzasadnione przyjęcie poprawki nr 14.

W celu uniknięcia trzykrotnego przytaczania tytułu rozpatrzonej ustawy w pełnym brzmieniu w nowelizowanym art. 6ca ust. 2 pkt 2 ustawy o rehabilitacji zawodowej

¹⁾ Zob. uwagi do § 56 Zasad techniki prawodawczej w: S. Wronkowska i M. Zieliński, *Komentarz do Zasad techniki prawodawczej z dnia 20 czerwca 2002 r.*, wydanie trzecie, s. 129.

i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przyjęto poprawkę nr 16. Zaproponowana korekta zwiększy komunikatywność nowelizowanego przepisu. Podobnej zmiany należy dokonać w nowelizowanych art. 7b ust. 1a ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia, art. 10 ust. 1e ustawy o Karcie Dużej Rodziny oraz w dodawanym art. 208 ust. 6 pkt 1 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (poprawki nr 27, 28 i 29).

Mając na uwadze, że legitymacja tradycyjna jest wydawana osobie niepełnosprawnej w postaci dokumentu z tworzywa sztucznego trudno mówić o jej złym stanie technicznym (wyraz „techniczny” w jego podstawowym słownikowym znaczeniu oznacza «odnoszący się do techniki jako dziedziny wiedzy»²⁾). Legitymacja taka może być uszkodzona albo mieć zły stan (na przykład być nieczytelna z powodu porysowania). W związku z tym uchwalono poprawkę nr 17.

Nowelizowany art. 6cc ust. 4 (art. 31 pkt 2 rozpatrzonej ustawy) przewiduje, że za wydanie nowej legitymacji tradycyjnej w przypadku, o którym mowa w art. 6cc ust. 3, nie pobiera się opłaty, o której mowa w ust. 2 tego artykułu. Należy zwrócić uwagę, że przepis w kształcie uchwalonym przez Sejm jest bezprzedmiotowy. Skoro zgodnie z art. 6cc ust. 2 opłatę pobiera się za wydanie duplikatu legitymacji, a nie za wydanie duplikatu legitymacji i za wydanie nowej legitymacji (nowa legitymacja duplikatem nie jest; wynika to chociażby z faktu rozróżnienia przez ustawodawcę tych dwóch instytucji w poszczególnych przepisach art. 6cc), nie ma potrzeby wskazywać, że za wydanie nowej legitymacji nie pobiera się opłaty za wydanie duplikatu legitymacji, ponieważ to jest oczywiste. Nie ma w ustawie rozwiązania przewidującego, że do wydania nowej legitymacji stosuje się przepisy związane z wydawaniem duplikatu legitymacji. Jeśli wolą ustawodawcy było przesądzenie w ustawie, że za wydanie nowej legitymacji opłaty się nie pobiera, należy to uczynić w sposób zaproponowany w poprawce nr 18.

Poprawka nr 20 ma charakter redakcyjny. Eliminuje ona z przepisu wyraz niemający wartości normatywnej.

Odnosząc się w art. 24 ust. 3, 3a oraz 3c–3e (art. 36 pkt 1 rozpatrzonej ustawy) do wniosku o wydanie dowodu osobistego, wnioski te określane są na trzy sposoby. W ust. 3, 3a i 3c mówi się o „wniosku o wydanie dowodu osobistego”, w ust. 3d o „wniosku,

²⁾ Za: <https://sjp.pwn.pl/sjp/techniczny;2577683.html>

o którym mowa w ust. 3”, zaś w ust. 3e o „wniosku” bez dookreślenia. Mając na względzie § 10 ZTP uchwalono poprawkę nr 22.

Mając na uwadze, że w art. 31 ust. 2 ustawy o dowodach osobistych, mówiąc o formularzu odbioru dowodu osobistego, ustawodawca (słusznie) nie odsyła do ust. 1 tego artykułu, takie odesłanie jest zbędne również w dodawanym ust. 3 – poprawka nr 23.

W dodawanym do ustawy o kierujących pojazdami art. 10e przewidziano, że do tymczasowego elektronicznego prawa jazdy będzie się stosowało przepisy art. 12 ust. 1 pkt 1–3, ust. 2 i 4 zmienianej ustawy (przepisy określające negatywne przesłanki wydania prawa jazdy). W związku z tym nasuwało się pytanie, czy do tymczasowego elektronicznego prawa jazdy nie powinien być stosowany również art. 12 ust. 3 pkt 2, który przewiduje, że prawo jazdy nie może być wydane osobie ubiegającej się o wydanie prawa jazdy kategorii B+E, C1+E, C+E, D1+E lub D+E – w okresie obowiązywania decyzji o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami lub decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy obejmujących uprawnienie w zakresie prawa jazdy kategorii B lub odpowiednio kategorii C1, C, D1 lub D. Należy przy tym wziąć pod uwagę, że tymczasowe elektroniczne prawo jazdy będzie potwierdzało posiadanie uprawnienia m.in. w zakresie kategorii B+E, a więc kategorii, do której odnosi się art. 12 ust. 3 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami. Po ustaleniu intencji prawodawcy uchwalono poprawkę nr 24.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 10 ustawy o zawodzie farmaceuty dokument „Prawo wykonywania zawodu farmaceuty” zawiera m.in. adnotację o treści: : „Prawo wykonywania zawodu farmaceuty jest dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu farmaceuty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”. Jak wynika z art. 17 ust. 3 przywołanej ustawy, dokument „Prawo wykonywania zawodu farmaceuty” w postaci elektronicznej przytoczonej adnotacji nie musi zawierać. Na podstawie ust. 3c dodawanego do art. 17 taka adnotacja zostanie jednak zamieszczona w dokumencie „Prawo wykonywania zawodu farmaceuty” w przypadku, gdy będzie on udostępniany w postaci dokumentu mobilnego. Nasuwało się pytanie, czy zgodne z wolą ustawodawcy jest, aby dokument w postaci elektronicznej i dokument w postaci dokumentu mobilnego zawierały częściowo inne dane. Po ustaleniu intencji prawodawcy uchwalono poprawkę nr 30.

Zestawiając art. 113c i art. 113d dodawane do ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z nowelizowanym art. 22b ust. 1 pkt 2 lit. b tej ustawy, nasuwało się pytanie, jak należy rozumieć określenie „w okresie,

w którym obywatelowi Ukrainy (...) jest wydawany certyfikat”? Obywatel Ukrainy będzie miał certyfikat albo nie. Można przypuszczać, że certyfikat ten (podobnie jak certyfikat podstawowy) będzie obowiązywał przez okres, na jaki został wydany, a po upływie tego okresu będzie mógł być wydany ponownie. Warunkiem ważności certyfikatu będzie oczywiście uznawanie pobytu osoby, której został on wydany, za legalny. Zakładając, że istotą dodawanego art. 113c jest umożliwienie wydania mLegitymacji obywatelowi Ukrainy, będącemu nauczycielem i posiadającemu ważny certyfikat oraz dążąc do zapewnienia należytej komunikatywności dodawanej regulacji (§ 5 i § 6 ZTP), uchwalono poprawkę nr 31. W poprawce uwzględniono, że analogicznie powinno być zmienione wprowadzenie do wyliczenia w dodawanym art. 113d ust. 1.

Mając na uwadze terminologię używaną w art. 4 pkt 29, art. 8 ust. 5 pkt 2 lit. c, art. 25a i art. 44a ust. 19 pkt 3 ustawy – Prawo oświatowe i w ust. 1e dodawanym do art. 11 ustawy o systemie oświaty (art. 25 rozpatrzonej ustawy) oraz kierując się § 9 i § 10 ZTP, uchwalono poprawkę nr 33.

Zgodnie z § 44 ust. 1 ZTP ustawa powinna wchodzić w życie w jednym terminie. Odstępstwo od tej zasady może nastąpić wyjątkowo w przypadku, gdy zróżnicowanie terminów wejścia w życie poszczególnych przepisów ustawy jest niezbędne do zrealizowania celu ustawy oraz **nie narusza jej spójności** (§ 44 ust. 2 ZTP). Warunkiem zachowania spójności pomiędzy przepisem o wejściu w życie, a pozostałymi przepisami ustawy jest w takim przypadku objęcie zakresem wyjątku w zakresie terminu wejścia w życie wszystkich powiązanych ze sobą przepisów ustawy (wszystkie przepisy wiążące się z określonym pomysłem legislacyjnym, niezbędne do realizacji przyświecającego temu pomysłowi celu, muszą wchodzić w życie w jednym terminie). Oznacza to w szczególności, że termin wejścia w życie poszczególnych przepisów merytorycznych i powiązanych z nimi przepisów zmieniających, epizodycznych, przejściowych i dostosowujących **musi być taki sam**. Dotyczy to oczywiście także przepisów zmieniających (dokonujących zmian merytorycznych) i powiązanych z nimi przepisów epizodycznych, przejściowych i dostosowujących. W związku z tym, że art. 67 zamieszczono w ustawie w następstwie zmian dokonywanych przez art. 38, oba te przepisy powinny wejść w życie w tym samym terminie, tj. z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 76 ust. 1 (przesunięcie terminu wejścia w życie art. 67 pociągnie za sobą konieczność skorelowania tego przepisu z nowym terminem jego wejścia w życie w zakresie pierwszego dnia okresu, na

jaki maksymalnie czasowo utrzymuje się w mocy dotychczasowe rozporządzenia). W tym terminie powinien wejść w życie również art. 71, który wiąże się ze zmianami dokonywanymi w art. 30 pkt 5 i 6. Ponieważ art. 60–66 są następstwem zmian wprowadzanych w art. 24, art. 25 i art. 39 pkt 1–4, powinny one wejść w życie z dniem określonym w komunikacie, o którym mowa w art. 73 ust. 1. Mając powyższe na względzie uchwalono poprawki nr 34 i 39.

Z § 34 ZTP wynika, że nie nowelizuje się aktu wykonawczego zachowanego czasowo w mocy przez nową ustawę, chyba że ustawa ta wyraźnie przewiduje taką możliwość. W związku z tym, że podstawą obowiązywania aktu wykonawczego czasowo utrzymanego w mocy jest przepis przejściowy, który utrzymał akt w mocy oraz mając na uwadze, że przepis upoważniający do zmiany rozporządzenia powinien być (tak jak każdy przepis upoważniający) zgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji (powinien wskazywać organ wydający, zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne), za nieprawidłową należy uznać technikę zastosowaną w analizowanym przepisie przejściowym (posłużenie się na końcu przepisu przejściowego sformułowaniem „i mogą być zmieniane na podstawie dotychczasowych przepisów”). Przepis art. 67 nie określa precyzyjnie granic kompetencji prawotwórczej w zakresie nowelizowania dotychczasowych rozporządzeń (na podstawie zmienianej delegacji wydano trzy rozporządzenia), pozostawiając *de facto* ich określenie uznaniu wydającego akt, czego nie da się pogodzić z konstytucyjną instytucją szczegółowego upoważnienia. Konstytucja nie dopuszcza formułowania upoważnień blankietowych. Ustawodawca podjął próbę doprecyzowania przepisu przejściowego w tym zakresie wskazując, że organ zmieniający dotychczasowe przepisy wykonawcze ma się kierować dotychczasowymi przepisami. Zabieg ten jednak nie eliminuje blankietowości delegacji. Nie wiadomo bowiem, o jakie dotychczasowe przepisy dokładnie chodzi. Jak można się domyślać ustawodawcy zapewne chodziło o art. 20 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami, w dotychczasowym brzmieniu. W ocenie Senatu, prawidłowość przepisu można zapewnić poprzez odesłanie do delegacji, którą należałoby wziąć pod uwagę szukając odpowiedzi na pytania, kto ma kompetencję prawotwórczą, co można uregulować w rozporządzeniu (zakres spraw) i jak ukształtować jego treść (wytyczne). Należy również pamiętać, że do dnia wejścia w życie art. 38 ustawy (tj. do dnia określonego w komunikacie, o którym mowa w art. 76) dotychczasowe rozporządzenia obowiązują i można je nowelizować na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o kierujących pojazdami w brzmieniu dzisiaj obowiązującym. Skutek przepisu przejściowego art. 67 może dotyczyć wyłącznie utrzymania w mocy rozporządzeń na

przyszłość, począwszy od dnia wejścia w życie art. 38, w związku z dokonaniem zmiany przepisu upoważniającego, która skutkowałaby utratą mocy przez dotychczasowe przepisy wykonawcze – poprawka nr 35.

Przepis przejściowy (art. 68 ust. 2) powinien odnosić się do dnia wejścia w życie przepisów zmieniających, których następstwem będzie dodanie do ustawy o systemie informacji oświatowej nowych regulacji, a nie do dnia wejścia w życie tych regulacji. Co więcej, w przypadku art. 14 pkt 33 i 34 i art. 35a nie powinno się mówić o ich nowym (nadany rozpatrzoną ustawą) brzmieniu, ponieważ są to przepisy dodawane (dotychczasowego brzmienia nie mają). Natomiast w odniesieniu do art. 93 ust. 3 ustawy o systemie informacji oświatowej nie można mówić o jego wejściu w życie, ponieważ wszedł on w życie z dniem 30 kwietnia 2012 r. W następstwie rozpatrzonych ustaw wejdzie w życie przepis zmieniający art. 93 ust. 3 ustawy o systemie informacji oświatowej. Mając to na uwadze uchwalono poprawkę nr 36.